

ประสิทธิผลของการรับสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน
ผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

EFFECTIVENESS OF RECEIVING INFOGRAPHICS BASED ON THE
THEORY OF PLANNED BEHAVIOR ON WEBSITE TO PROMOTION
ON PREVENTION BULLYING AND BULLYING VICTIMIZATION BEHAVIORS
AMONG LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS, SURAT THANI PROVINCE

Received: June 19, 2025

Revised: November 11, 2025

Accepted: November 20, 2025

อภิรักษ์ ตรียวง^{1*}, สิริยาพร นิตikhunkasem¹Aphirak Triyung^{1*}, Siriyaporn Nitikhunkasem¹

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการรับสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและรังแกผู้อื่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อายุระหว่าง 13-16 ปี จำนวน 39 คน ซึ่งได้รับสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 3 เนื้อหาสาระเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลองด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติค่าทีแบบจับคู่

ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อพฤติกรรม การป้องกันการถูกรังแกและรังแกผู้อื่น ($M = 3.43, S.D. = 0.35$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการป้องกันการถูกรังแกและรังแกผู้อื่น ($M = 3.89, S.D. = 0.46$) การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและรังแกผู้อื่น ($M = 3.77, S.D. = 0.31$) และความตั้งใจทำพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและรังแกผู้อื่น ($M = 4.10, S.D. = 0.33$) สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และมีระดับความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์โดยภาพรวม ($M = 3.84, S.D. = 0.30$) อยู่ในระดับสูง

สรุปได้ว่า การรับสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและรังแกผู้อื่น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของนักเรียน

คำสำคัญ: อินโฟกราฟิก, เว็บไซต์, การรังแก, ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

¹ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Surat Thani Provincial Public Health Office

*Corresponding author E-mail: aphirak.tr@ku.th

Abstract

This quasi-experimental research aimed to examine the effectiveness of receiving infographics based on the Theory of Planned Behavior on website to promotion on prevention bullying and bullying victimization behaviors among lower secondary school students in Surat Thani Province. It was used the one group pretest-posttest design. The sample consisted of 39 students aged 13-16 years, received infographics on website through self-learning, 3 contents, for a period of 1 week. Data were collected using questionnaires administered before and after the intervention and analyzed using descriptive statistics, and paired t-test.

The results revealed that, post-intervention, the sample had of attitudes toward behavior on preventing bullying and bullying victimization ($M = 3.43$, $S.D. = 0.35$), subjective norms in preventing bullying and bullying victimization ($M = 3.89$, $S.D. = 0.46$), perceived behavior control on preventing bullying and bullying victimization ($M = 3.77$, $S.D. = 0.31$), and behavioral intentions in preventing bullying and bullying victimization ($M = 4.10$, $S.D. = 0.33$) than pre-intervention significantly higher mean score ($p\text{-value} < 0.05$) and the overall satisfaction level with the infographics website was rated ($M = 3.84$, $S.D. = 0.30$) at the highest level.

In conclusion, receiving infographics based on Theory of Planned Behavior on website in prevention bullying and bullying victimization behaviors was effective in enhancing factors associated with Theory of Planned Behavior.

Keywords: Infographic, Website, Bullying, Theory of Planned Behavior, Lower Secondary School Students

บทนำ

ในปัจจุบันพฤติกรรมกรังแกกันเป็นปัญหาสำคัญที่พบได้มากในนักเรียนที่อยู่ในระบบการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวโน้มที่จะรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการกลั่นแกล้งรังแกกันเป็นการกระทำซ้ำๆ ของผู้รังแกที่มีเจตนาและตั้งใจทำให้ผู้ถูกรังแกได้รับอันตรายทางร่างกายหรือรู้สึกเจ็บปวดทางจิตใจ⁽¹⁾ ส่งผลให้ผู้ถูกรังแกขาดสมาธิในการเรียนรู้ ไม่อยากมาโรงเรียน ซึมเศร้า เครียด ขาดความมั่นใจในตนเอง ทำร้ายตนเอง หรืออาจมีความคิดที่อยากฆ่าตัวตาย และฆ่าตัวตายในที่สุด⁽²⁾ โดยปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกันของนักเรียนกลายเป็นปัญหาที่น่าวิตกกังวล และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความเสียหาย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และเป็นพฤติกรรมซ้ำๆ ของบุคคลที่แข็งแกร่งกว่าต่อบุคคลอื่นที่มีความอ่อนแอกว่า โดยการรังแกกันเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวหรือรุนแรงที่ตั้งใจกระทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจหรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น⁽³⁾ ซึ่งการรังแกกันในโรงเรียน เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นและพบบ่อยมากในโรงเรียน และสามารถพบเห็นได้เป็นเรื่องปกติในทุกโรงเรียน โดยปัญหาการรังแกกันในโรงเรียนถือว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสถาบันการศึกษา รวมถึงนักเรียนที่ถูกรังแกและนักเรียนที่รังแกผู้อื่นเป็นอย่างมาก และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรังแกกันในวัยรุ่นตอนต้น ส่วนใหญ่มักมีสาเหตุมาจากทัศนคติต่อพฤติกรรมกรังแกกันในโรงเรียน และอิทธิพลจากเพื่อน⁽⁴⁾

ในเดือนธันวาคม 2566 โดยงานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของ โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรม การป้องกันการถูกลั่นแกล้งรังแกและการป้องกันการกลั่นแกล้งรังแกผู้อื่น โดยประยุกต์ทฤษฎี พฤติกรรมตามแผนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี⁽⁵⁾ ได้มีการศึกษานำร่อง (Pilot study) ด้วยการประเมินรูปแบบต่างๆ ของพฤติกรรมกรังแกและการรังแกผู้อื่น สถานที่เกิดเหตุ และระดับการรับรู้ในสังคมแวดล้อม รวมถึงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่เกิดขึ้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 4 โรงเรียน นักเรียนทั้งหมด 274 คน พบว่า นักเรียนเคยถูกลั่นแกล้งรังแก ร้อยละ 54.40 ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มองว่าการรังแกกันเป็นการใช้ความรุนแรง ร้อยละ 84.70 เคยพบเห็นการรังแกกันจากเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 58.80 เคยพบเห็นการรังแกกันทางวาจามากที่สุด ร้อยละ 48.90 รองลงมาการรังแกทางร่างกาย ร้อยละ 31 และการรังแกทางสังคมหรือสัมพันธ์ภาพ ร้อยละ 5.80 ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นที่มีอารมณ์แปรปรวน และไม่คงเส้นคงวา โดยเด็กวัยรุ่นทะเลาะกันได้ง่ายแม้เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ แต่โกรธกัน ไม่นานมากนัก ซึ่งการทะเลาะกันมีทั้งการใช้วาจาต่อกัน และหากรุนแรงมากอาจลุกลามเป็นการใช้กำลังต่อสู้และทำร้าย เช่น ตะบอย ถีบ กระชากผม หรือชักชวนพรรคพวกของตนเองมาช่วยกันรุมทำร้าย⁽⁶⁾ จะเห็นได้ว่า การรังแกกันในโรงเรียนเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นและพบเห็นได้เป็นเรื่องปกติในทุกโรงเรียน อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสังคมและสถาบันการศึกษาเป็น

อย่างมาก โดยปัจจัยเชิงสาเหตุที่กระตุ้นส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการกั้นแกล้งรังแกกันนั้น มักมาจากทัศนคติต่อพฤติกรรม อิทธิพลจากเพื่อน ความต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากสื่อและการรับรู้ความรุนแรงจากสื่อ และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของไอเซน⁽⁷⁾ เป็นทฤษฎีในกลุ่มระดับบุคคลที่ใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ทัศนคติ ความเชื่อ ความตั้งใจ และพฤติกรรม ดังนั้น จึงเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพและสุขภาพศึกษาที่ต้องทำนายความตั้งใจในการกระทำหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในบุคคล

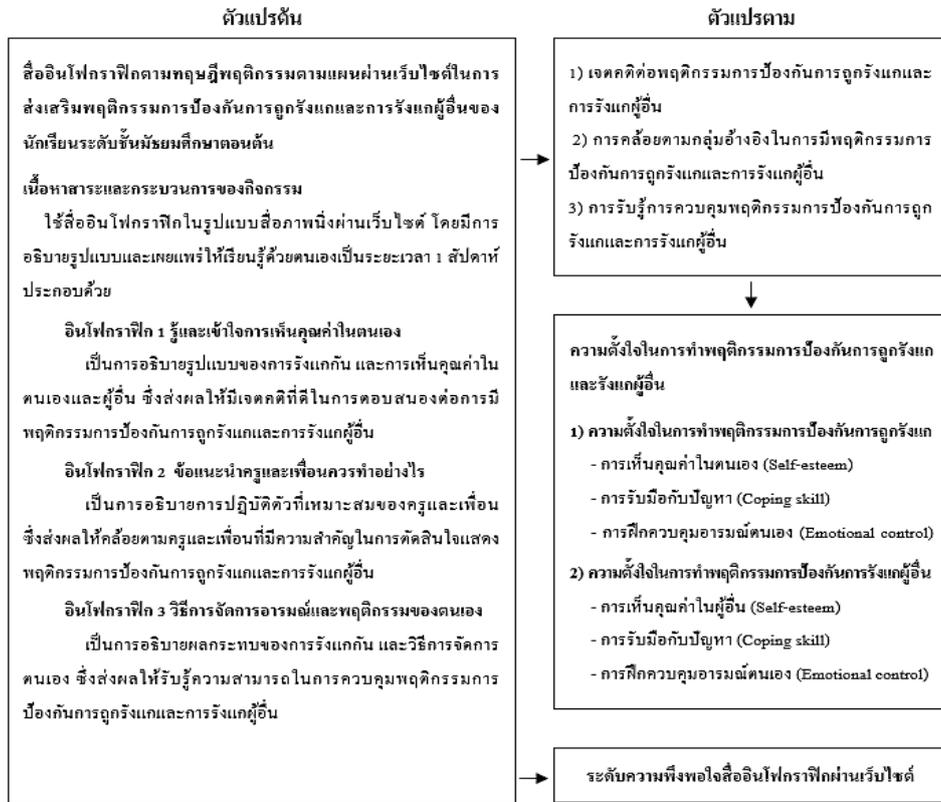
จากสาเหตุและสภาพปัญหาข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนควบคู่กับการใช้สื่ออินโฟกราฟิกในรูปแบบสื่อภาพนิ่ง (Infographic) ผ่านเว็บไซต์ (Website) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านตัวกลางที่เป็นสื่อเทคโนโลยีหรือออนไลน์ รวมถึงเป็นการเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสื่ออินโฟกราฟิกเป็นการนำเสนอข้อมูลที่ซับซ้อนให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย น่าสนใจ และน่าจดจำ โดยการจัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ และใช้ภาพประกอบในการสื่อความหมาย ทั้งนี้ จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนที่เป็นผู้รับสารเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถสร้างการรับรู้และความเชื่อมั่น รวมถึงตั้งเป้าหมาย และการยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองได้มากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามตัวกำหนดพฤติกรรมที่สำคัญของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน คือ ความตั้งใจ (Intention) ถ้าบุคคลมีความตั้งใจมากเพียงใด ก็จะยิ่งมีความพยายามในการกระทำมากขึ้นเพียงนั้น ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลของการรับสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ นักเรียนได้มีความตั้งใจและแสดงออกถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้ลดการสูญเสียคุณภาพของประชากรในสังคมที่ได้รับผลกระทบจากปัญหานี้ในระยะยาวได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการรับสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ในรูปแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี อายุระหว่าง 13-16 ปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 43,468 คน⁽⁸⁾

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 2 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 อายุระหว่าง 13-16 ปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 39 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power ในการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบของโคเฮน⁽⁹⁾ ซึ่งประมาณค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการทดลอง โดยการกำหนดอำนาจการทดสอบ (Power of test) เท่ากับ 0.80 ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Level of significant) เท่ากับ 0.05 กำหนด ค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) เท่ากับ 0.50 คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน

เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง (Drop out) จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 35 เท่ากับ $27 \times 0.35 = 9.45$ ดังนั้น จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวน 9 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 39 คน ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยการสุ่มคัดเลือกขนาดโรงเรียน คัดเลือกโรงเรียน คัดเลือกระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ คัดเลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจับฉลากได้เป็นโรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 2 โดยมีเกณฑ์และลักษณะการคัดเลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัย (Inclusion criteria)
 - 1.1 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อายุระหว่าง 13-16 ปี
 - 1.2 ผู้ปกครองให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
 - 1.3 นักเรียนให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
2. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างออกจากการวิจัย (Exclusion criteria)

หลังเข้าร่วมการวิจัย นักเรียนไม่ประเมินความพึงพอใจ
3. เกณฑ์การถอนตัวจากการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง (Withdrawal criteria)
 - 3.1 นักเรียนย้ายสถานศึกษาหรือลาออกจากการศึกษา
 - 3.2 นักเรียนมีปัญหาด้านสุขภาพหรือเจ็บป่วยระหว่างเข้าร่วมการวิจัย
 - 3.3 นักเรียนตัดสินใจลาออกจากการเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เป็นสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยการเผยแพร่สื่อให้เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ประกอบด้วย 3 เนื้อหาสาระ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 อินโฟกราฟิก 1 (ซ้าย) อินโฟกราฟิก 2 (กลาง) อินโฟกราฟิก 3 (ขวา)

อินโฟกราฟิก 1 รู้และเข้าใจการเห็นคุณค่าในตนเอง⁽¹⁰⁾ เป็นการอธิบายรูปแบบของการกลั่นแกล้งรังแกกัน และการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการตอบสนองต่อการมีพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น

อินโฟกราฟิก 2 ชื่อนำครุและเพื่อนควรทำอะไร⁽¹¹⁾ เป็นการอธิบายการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมของครุและเพื่อน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนคล้อยตามครุและเพื่อนที่มีความสำคัญในการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น

อินโฟกราฟิก 3 วิธีการจัดการอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง⁽¹²⁾ เป็นการอธิบายผลกระทบของการรังแกกัน และวิธีการจัดการตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นได้อย่างตั้งใจทั้งทางบวกและทางลบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 9 ข้อ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะที่พักอาศัย ผู้ปกครองหลัก รายได้ที่ได้รับจากครอบครัว (เฉลี่ยต่อเดือน) และโรคประจำตัว (วินิจฉัยโดยแพทย์)

ส่วนที่ 2-6 แบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการทำพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น ตามลำดับ ซึ่งในแต่ละส่วนประกอบด้วยคำถามทั้งหมด จำนวน 12 ข้อ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการถูกรังแกจำนวน 6 ข้อ และคำถามเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด จำนวน 12 ข้อ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการออกแบบและการจัดรูปแบบ จำนวน 6 ข้อ และคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของเนื้อหา จำนวน 6 ข้อ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งช่วงการให้คะแนน 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน และคะแนนรวมทั้งหมดอยู่ในช่วง 12-60 คะแนน โดยแปลคะแนนเฉลี่ยเป็นระดับจากการใช้ช่วงคะแนนของพิสัย (Intervals from the range) ซึ่งเป็นวิธียุบระดับจาก 5 ระดับ เป็นการแปลผลเพียง 3 ระดับ โดยใช้คะแนนเฉลี่ย 1-5 คะแนน ตามแนวคิดของเบสท์⁽¹³⁾

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. นำเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง ไปทดสอบหาคุณภาพของสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ให้เป็นไปตามระดับการประเมิน (Stufflebeam and Shinkfield) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มาใช้ดำเนินการทดลอง โดยคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลองต้องอยู่ในระดับดี (Good) ขึ้นไป โดยผลการตรวจสอบหาคุณภาพของสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก (Excellent) เท่ากับ 4.77 คะแนน ซึ่งเป็นค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2. นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปตรวจสอบหาคุณภาพความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มาใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผลภาพรวมของแบบสอบถามชุดนี้ ได้ค่าเท่ากับ 0.90 ซึ่งเป็นค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกัน จำนวน 30 คน แล้วนำเครื่องมือมาตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' alpha coefficient) ซึ่งจะต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.70 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามชุดนี้ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88 ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรม เท่ากับ 0.72 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เท่ากับ 0.71 การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม เท่ากับ 0.72 ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม เท่ากับ 0.72 และความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ เท่ากับ 0.76 ซึ่งเป็นค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป และความพึงพอใจหลังได้รับสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น ก่อนและหลังได้รับสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเว็บไซต์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้สถิติค่าทีแบบจับคู่ (Paired t-test) ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน และได้รับการสุ่มจากประชากรที่มีการแจกแจงเป็นปกติ (Normal distribution) ค่าตัวแปรที่จะนำมาทดสอบต้องเป็นข้อมูลต่อเนื่องหรืออยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval scale) หรืออัตราส่วน (Ratio scale) จากการทดสอบ พบว่า การแจกแจงตัวแปรเป็นปกติ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน โดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk test (เนื่องจากกลุ่ม

ตัวอย่างน้อยกว่า 50 คน) จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ทุกตัวแปร ก่อนและหลังการทดลองมีการแจกแจงเป็นปกติ ($p\text{-value} > 0.05$) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการพิจารณารับรองโครงการวิจัยเลขที่ STPHO2025-76 (วันที่รับรอง 24 เมษายน 2568 และวันที่หมดอายุ 23 เมษายน 2569) จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการศึกษาวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยพิจารณาหลักความเคารพในส่วนบุคคล หลักการให้ประโยชน์และไม่ก่อให้เกิดอันตราย และหลักความยุติธรรม

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 39 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.80 และส่วนใหญ่อายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 79.50 ($M = 14.85$, $S.D. = 0.43$) รวมถึงศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 และส่วนใหญ่อายุมีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-3.99 คิดเป็นร้อยละ 92.30 ($M = 2.97$, $S.D. = 0.28$) นอกจากนี้ ส่วนใหญ่มีสถานภาพของบิดามารดาที่อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 71.80 สำหรับลักษณะที่พักอาศัยส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านตนเอง คิดเป็นร้อยละ 79.50 และส่วนใหญ่อุปการะหลักเป็นบิดาและมารดา คิดเป็นร้อยละ 66.70 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้ที่ได้รับจากครอบครัวต่อเดือนพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 94.90 อีกทั้ง ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัวที่วินิจฉัยโดยแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 92.30

2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการทำพฤติกรรม การป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น ก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการทำพฤติกรรม การป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น สูงกว่าก่อนการทดลอง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ การควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง (n = 39)

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
พฤติกรรมป้องกันการถูกรังแก						
เจตคติต่อพฤติกรรม	2.82	0.69	3.66	0.44	-9.861	0.001*
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	3.63	0.91	4.17	0.54	-7.893	0.001*
การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม	3.24	0.59	3.79	0.44	-11.944	0.001*
ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม	3.57	0.45	3.94	0.42	-15.986	0.001*
พฤติกรรมป้องกันการรังแกผู้อื่น						
เจตคติต่อพฤติกรรม	2.06	0.44	3.20	0.42	-15.246	0.001*
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	2.86	0.77	3.61	0.46	-9.185	0.001*
การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม	2.98	0.56	3.74	0.41	-12.575	0.001*
ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม	3.91	0.65	4.26	0.53	-12.551	0.001*
พฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น						
เจตคติต่อพฤติกรรม	2.44	0.44	3.43	0.35	-17.505	0.001*
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	3.25	0.77	3.89	0.46	-10.659	0.001*
การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม	3.11	0.38	3.77	0.31	-20.795	0.001*
ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม	3.74	0.40	4.10	0.33	-20.131	0.001*

* $p\text{-value} < 0.05$ และใช้สถิติค่าที่แบบจับคู่ (Paired t-test)

3. การศึกษาระดับความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลอง ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ของการออกแบบและการจัดรูปแบบ คุณภาพของเนื้อหา และโดยภาพรวมในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น อยู่ในระดับสูง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์
ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของกลุ่มตัวอย่าง
หลังการทดลอง (n=39)

ความพึงพอใจ	หลังการทดลอง		ระดับความพึงพอใจ
	Mean	S.D.	
การออกแบบและการจัดรูปแบบ (Design)	3.74	0.407	สูง
คุณภาพของเนื้อหา (Content)	3.94	0.419	สูง
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	3.84	0.300	สูง

สรุปผลการวิจัย

1. หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการมีพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น และความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

2. หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของการออกแบบและการจัดรูปแบบ คุณภาพของเนื้อหา และโดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยตามองค์ประกอบของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และมีระดับความพึงพอใจสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นของการออกแบบและการจัดรูปแบบ คุณภาพของเนื้อหา และโดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง ซึ่งอธิบายได้ว่า ในปัจจุบันการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้ผ่านตัวกลางที่เป็นสื่อเทคโนโลยีหรือออนไลน์ที่มีความทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงไม่ได้จำกัดขอบเขต อีกทั้ง เป็นการเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามที่สะดวกหรือมีเวลาว่าง ดังนั้น การใช้สื่ออินโฟกราฟิกในรูปแบบสื่อภาพนิ่งผ่านเว็บไซต์ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่มีความน่าสนใจและเข้าใจง่าย ประกอบด้วย 3 เนื้อหาสาระ ได้แก่ อินโฟกราฟิก 1 ฐูและเข้าใจการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นการอธิบายรูปแบบของการรังแกกัน

รวมถึงการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการตอบสนองต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อินโฟกราฟิก 2 ข้อแนะนำครูและเพื่อนควรทำอย่างไร เป็นการอธิบายการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมของครูและเพื่อน ทำให้นักเรียนคล้อยตามครูและเพื่อนที่มีความสำคัญในการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และอินโฟกราฟิก 3 วิธีจัดการอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง เป็นการอธิบายผลกระทบของการรังแกกัน รวมถึงวิธีการจัดการตนเอง ทำให้นักเรียนรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมได้อย่างตั้งใจทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นตามองค์ประกอบของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยทฤษฎีดังกล่าว เป็นทฤษฎีระดับบุคคลที่สามารถอธิบายพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ทัศนคติ ความเชื่อ ความตั้งใจ และพฤติกรรม รวมถึงสามารถทำนายความตั้งใจในการกระทำหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในบุคคลได้ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ สมใจ สืบเสาะ และกุลกนิษฐ์ ทองเงา⁽¹⁴⁾ ที่พบว่า ผลการสร้างสื่อโปสเตอร์อินโฟกราฟิกเพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ของวัยรุ่นไทย มีคุณภาพความเหมาะสมระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยความรู้ในการป้องกันการถูกกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ หลังการรับรู้สูงกว่าก่อนการรับรู้สื่อโปสเตอร์อินโฟกราฟิก คะแนนเฉลี่ยทัศนคติในการหยุดการกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ของวัยรุ่นไทยหลังการรับรู้สูงกว่าก่อนการรับรู้สื่อโปสเตอร์อินโฟกราฟิก และความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์อินโฟกราฟิกที่พัฒนาขึ้น ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ข้อจำกัด

เนื่องจากการใช้สื่ออินโฟกราฟิกในรูปแบบสื่อภาพนิ่งผ่านเว็บไซต์ทำให้นักเรียนผ่านตัวกลางสื่อเทคโนโลยีหรือออนไลน์ด้วยตนเอง จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการทำพฤติกรรม หากต้องการให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะต้องกำหนดรูปแบบกิจกรรมให้มีการฝึกปฏิบัติหรือพัฒนาทักษะ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่น ไปบูรณาการการเรียนรู้อะไรหรือประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของการเรียนในชั้นเรียนผ่านรูปแบบกิจกรรมต่างๆ หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น วิชาสุขศึกษา วิชาสังคมศึกษา และวิชาแนะแนว เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ผ่านตัวกลางที่เป็นสื่อเทคโนโลยีหรือออนไลน์ที่มีความทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงไม่ได้จำกัด

ขอบเขตในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนาและปรับปรุงสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนผ่านเว็บไซต์ ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกรังแกและการรังแกผู้อื่นให้มีรูปแบบที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) และวิดีโอเรียนรู้ (E-Learning) เป็นต้น รวมถึงเพิ่มการทำงานของระบบให้สามารถตอบโต้ (Interactive) ได้ ทั้งนี้ หากนักเรียนมีคำถามหรือข้อสงสัย สามารถซักถามผู้วิจัยหรือผู้พัฒนาได้อย่างสะดวก ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมถึงให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น และขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร และโรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 ที่อนุญาตให้ดำเนินการวิจัย จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. วินัดดา ปิยะศิลป์, โขชัยตา ภาวสุทธิไพศิฐ, วิมลวรรณ ปัญญาอ่อน. การรังแกกันในเด็กและวัยรุ่น. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 16 ตุลาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://www.spmnonthaburi.go.th/main/sites/default/files/_378.pdf
2. สุริยา ช้องเสนาะ. ปัญหาการรังแกกัน (Bullying) ในสถานศึกษา. [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 16 ตุลาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=52582&filename=house2558
3. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). การกลั่นแกล้งในโรงเรียนจากมุมมองของ PISA. FOCUS ประเด็นจาก PISA 2563; 54(1): 1-4.
4. สกกล วรเจริญศรี. การข่มเหงรังแก. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2559; 51(1): 13-20.
5. อภิรักษ์ ตรีวงษ์, ภูเบศร์ นภัทรพิทยาธร, นันทน์กัศ เกตน์โกศลย์. ประสิทธิภาพของโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการถูกลั่นแกล้งรังแกและการป้องกันการกลั่นแกล้งรังแกผู้อื่น โดยประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทรณบุรี 2569; 9(1): 44-58.

6. ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน, พัชรินทร์ อรุณเรือง. แนวทางการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมความรุนแรงสำหรับบุคลากรสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: บริษัท ดีนาคู มีเดีย พลัส จำกัด; 2556.
7. Ajzen, I. Attitudes, personality, an behavior. 2nd ed. Milton-Keynes, England: Open University Press / McGraw-Hill; 2005.
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี ชุมพร. มาตรการและแผนเผชิญเหตุ การคุ้มครองและนักเรียนด้านความปลอดภัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี ชุมพร ตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2566 ด้านการจัดการศึกษา เพื่อความปลอดภัย.[อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2566]. เข้าถึงได้จาก : https://www.spmsnicpn.go.th/th/download/servicemanual/protectanttakecarestudent_policy_2566.pdf
9. Cohen, J. Statistical Power Analysis for Behavioral Sciences. New York: Academic Press Stata Corp 2003; 1977.
10. มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. คู่มือกิจกรรมการป้องกันการรังแกกันในโรงเรียน (ฉบับนักเรียน). [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 17 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: https://www.thaichildrights.org/multimedia/school-bullying-prevention-activity-manual/ewt_dl_link.php?nid=52582&filename=house2558
11. มูลนิธิรักษ์ไทย. ยุติการรังแกใน โรงเรียนและ โชนีเซียลมีเดีย. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 17 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก:<https://www.raksthai.org/projects-content.php?category=2&sort=&id=53>
12. BBL Brain-based Learning Thailand. วิธีจัดการอารมณ์และพฤติกรรมตนเอง. [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 17 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: https://www.facebook.com/bblthai/?locale=th_TH
13. Best W. John. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc; 1977.
14. สมใจ สืบเสาะ, กุลกนิษฐ์ ทองเงา. การสร้างสื่อโปสเตอร์อินโฟกราฟิกเพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งในโลกโซเชียลของวัยรุ่นไทย. วารสารศิลปการจัดการ 2565; 6(3): 1555-1569.